

POSTAVLJANJE I ODGOVARANJE NA PITANJA

Nakon što naučimo da držimo mikrofon i govorimo pred svima, nudimo aktivnost da sa učesnicima istražimo dobre prakse u umetnosti postavljanja pitanja i odgovaranja na njih.

Trajanje 5 do 10 minuta

Učesnici 5 do 10

- Ciljevi**
- Ispitajte ulogu i držanje novinara tokom intervjua
  - Razmišljajte o tome kako da postavite pitanja koja će obogatiti diskusiju
  - Istražite šta čini jedan odgovor zanimljivim

- Oprema**
- Kartoni
  - Markeri

- Instrukcije**
- 1) Objasnite učesnicima da ćete se zapitati „Kako postavljate ‘dobra’ pitanja kao novinar? Ljudi mogu početi od iskustva koje su upravo imali na mikrofonu, ali takođe mogu razmišljati o emisijama u kojima uživaju.
  - 2) Zapišite odgovore na flipčart. Dopunite njihove odgovore našom listom saveta u dodatku.
  - 3) Zatim se kolektivno zapitajte: „Šta čini odgovor bogatim i zanimljivim?“
  - 4) Zabeležite odgovore na flipčart. Dopunite njihove odgovore našom listom saveta u prilogu.

Saveti za omladinske radnike

1) Kako će učesnici postavljati pitanja i odgovarati na njih je ključno za kvalitet vaše emisije, pa ostavite vremena za ovaj korak.

2) Takođe možete pokazati učesnicima video zapise koji su napravljeni u okviru SNAP projekta o ovom pitanju.

3) Možete se vratiti na ovu listu nakon nekoliko trenutaka razgovora za mikrofonom. Pitajte učesnike da li bi želeli da ga završe, da li je nešto nedostajalo, da li su im ovi saveti pomogli, itd.

Evaluacija

Kako će učesnici postavljati pitanja i odgovarati na njih je ključno za kvalitet vaše emisije, pa ostavite vremena za ovaj korak.

Takođe možete pokazati učesnicima video zapise koji su napravljeni u okviru SNAP projekta o ovom pitanju.

Možete se vratiti na ovu listu nakon trenutaka razgovora za mikrofonom. Pitajte učesnike da li bi želeli da ga završe, da li je nešto nedostajalo, da li su im ovi saveti pomogli, itd.

Prilog

ULOGA NOVINARA

SAVET br. 1

Postavljajte otvorena pitanja (odnosno, odgovor na koji nije ni „da“ ni „ne“). Na primer, ne pitajte „Da li volite filmove?“ već „Koji je poslednji film koji te je posebno dirnuo?“

SAVET br. 2

Da bi vam pomogao, pronađite inspiraciju od 5W na engleskom: šta, gde, kada, ko, zašto (Šta? Gde? Kada? Ko? Zašto?).

SAVET br. 3

Ne postavljajte previše složena pitanja. Pitanje treba da bude jednostavno i lako razumljivo. Pokušajte da svako pitanje postavite samo jednu po jednu ideju.

SAVET br. 4

Ohrabrite osobu ispred vas da ispriča određene anegdote. Podstaknite osobu da podeli svoja lična iskustva. Na primer, umesto da pitate mame koje ostaju kod kuće «Kako se osećate u vezi sa roditeljstvom?» Pitajte ih „Koji trenutak je mami bio najteži, a koji je bio najisplativiji?“ «
ž

SAVET br. 5

Novinari moraju da znaju kako da ugode osobi koju intervjuišu.

Aktivno slušajte odgovore svog sagovornika. Klimnite s vremena na vreme. Vratite se na ono što ste upravo rekli. Imajte otvorenu neverbalnu komunikaciju da opustite osobu koju intervjuišete: ne prekrstite ruke i noge, okrenite se prema njemu/njoj, osmehnite se, dišite.

SAVET br. 6

Znajte kako da prekinete i učtivo prekinete osobu kada se previše udalji ili se izgubi u dugim govorima. Vratite osobu na temu vašeg prvobitnog pitanja ili teme.

SAVET br. 7

Ne zaboravite da se zabavite sa svojim sagovornikom! Lepo je osetiti vezu između različitih članova radio aparata.

ULOGA SAGOVORNIKA**SAVET br. 1**

Ne ustručavajte se da date lične primere, da ispričate uspomene, da podelite svoju intimu, da se pokažete ranjivim. Istaknite naše lično iskustvo.

SAVET br. 2

Važno je znati da kada ste na intervjuu možete odvojiti vreme koje vam je potrebno. Takođe ne morate da odgovarate na sva pitanja koja vam novinar postavi. Ako se osećate neprijatno, ili vam pitanje deluje nametljivo, slobodno odbijte da odgovorite na njega.

SAVET br. 3

Ako nemate stručnost u određenoj oblasti, izbegavajte da ulazite u teorijska objašnjenja. Prvo govorite u terminima «ja» i svojih iskustava kao pojedinca. S druge strane, ako imate ovu stručnost, ne ustručavajte se da je podelite sa publikom!

SAVET br. 4

Idealno je da sintetišete svoju poentu i da se ne izgubite previše u detaljima. Pokušajte da predete direktno na stvar sa nijansama.

